

Hodnotenie európskych štrukturálnych a investičných fondov

Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF) predstavujú jednotný nástroj, pomocou ktorého Európska únia (EÚ) poskytuje finančnú podporu na uskutočňovanie jej stratégie a politik. Samozrejmosťou je, že efektívnosť, účinnosť a dopady takto poskytnutej podpory v zmysle nariadení EÚ podliehajú pravidelnému hodnoteniu.

Hodnotenie je neoddeliteľnou súčasťou riadenia operačných programov, ktoré sú spolufinancované zo zdrojov EÚ a zakotvené v Partnerskej dohode SR. Jeho zmyslom je posúdiť prínosy programov a projektov a navrhnúť, ako veci robiť ešte lepšie. Je jedným z nástrojov na presadzovanie zmien pre tých, ktorí rozhodujú o stratégii a pravidlách uplatňovania kohéznej politiky na národnej úrovni.

Hodnotenie využíva exaktné metódy a odpovedá na otázky uvedené v zadani. Aby objektívnosť výstupov z hodnotenia bola maximálna, treba zabezpečiť relevantné štatistické údaje a informácie z centrálného informačného systému ITMS2014+¹. Dôležité tiež je, že hodnotenie vykonávajú externí hodnotitelia alebo interní zamestnanci, ktorí sú funkčne nezávislí od riadenia operačných programov.

Proces hodnotenia

DEFINOVANIE PREDMETU

Predmet definuje zameranie hodnotenia s ohľadom na jeho rozsah, teda otázku: čo budeme hodnotiť?

FORMULOVANIE OTÁZOK

Hodnotenie musí jasne odpovedať na stanovené otázky, ktoré sú kľúčovou súčasťou zadávacích podmienok pre každé hodnotenie.

POSÚDENIE VYKONATEĽNOSTI

Schopnosť poskytnutia odpovedí na hodnotiace otázky, dostupnosť údajov a dostatok času na vykonanie hodnotenia.

TVORBA ZADÁVACÍCH PODMIENOK

Oficiálne zadanie v písomnej forme, ktoré obsahuje informácie potrebné na výkon hodnotenia.

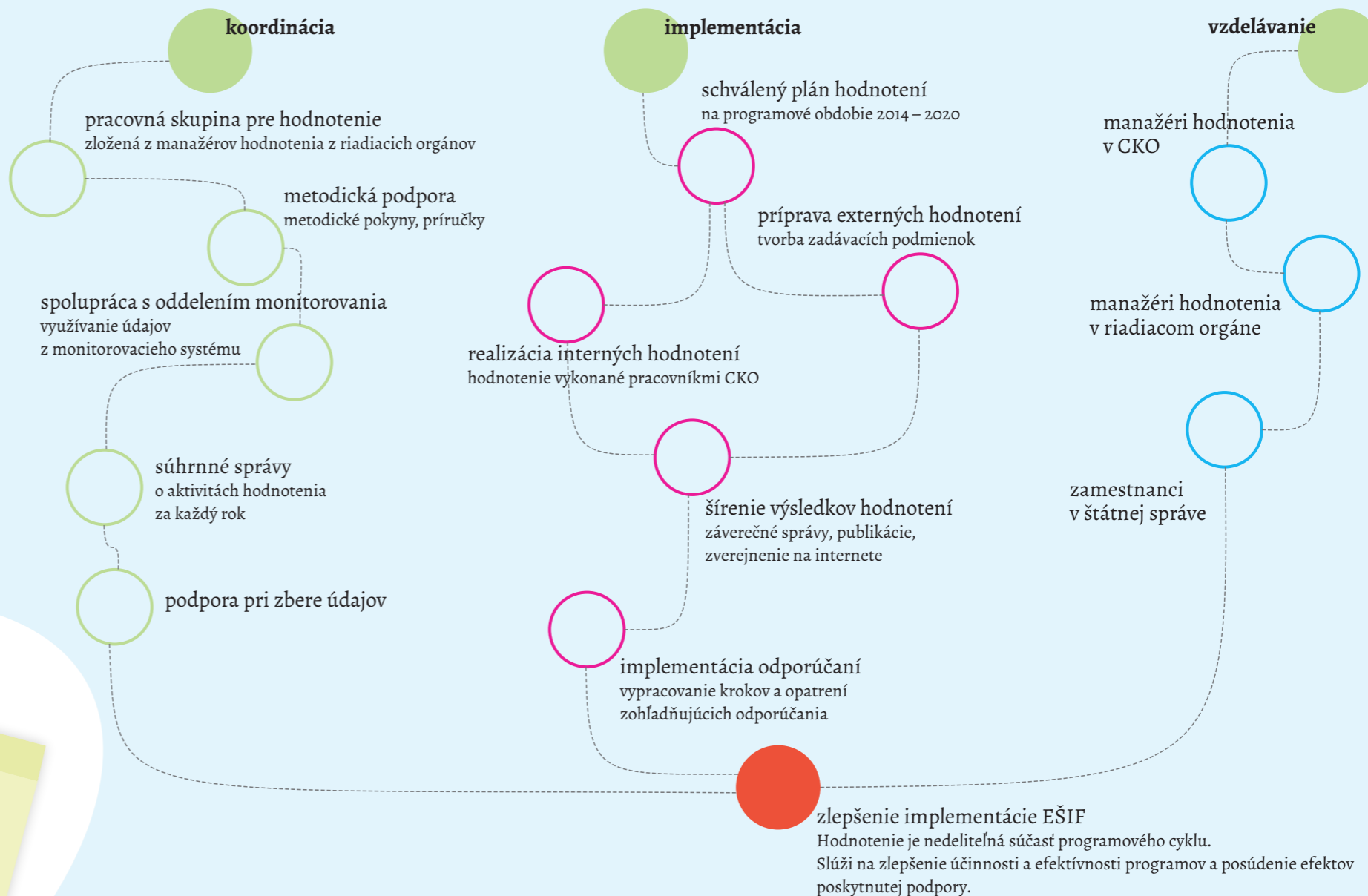

VÝBER HODNOTITEĽA

V súlade s platnou legislatívou pre oblasť verejného obstarávania a s dôrazom na preukázanie technických a odborných kapacít.

- Plánovanie
- Realizácia
- Využitie

Aktivity Centrálného koordináčneho orgánu v oblasti hodnotenia EŠIF na Slovensku

Centrálny koordináčny orgán v oblasti koordinácie hodnotenia zriaďuje a vedie pracovnú skupinu, implementuje plán hodnotení a vydáva hodnotiace správy. Okrem toho obsahovo pripravuje vzdelávanie manažérov hodnotenia.

¹ ITMS2014+ je centrálny informačný systém slúžiaci na evidenciu, spracovanie, export a monitorovanie údajov o programovaní, projektovom a finančnom riadení, kontrole a audite pre programové obdobie 2014 – 2020.

Príklady vybraných hodnotení

Pilotný projekt – hodnotenie príspevku EÚ 2020 v oblasti vzdelávania

Hodnotenie potvrdilo príčinnú súvislosť medzi sociálno-ekonomickou situáciou a študijnými výsledkami žiakov. Odporúčania hodnotiteľa môžu prispieť k lepšiemu nastaveniu pravidiel podpory z fondov EÚ v oblasti vzdelávania. Slovensko sa vďaka tomu môže priblížiť k naplneniu dvoch špecifických cieľov stratégie Európa 2020: znížiť mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky na úroveň 6 % a zároveň zvýšiť podiel obyvateľov vo veku 30 až 34 rokov s ukončeným vysokoškolským vzdelaním na min. 40 %.

Pilotný projekt – hodnotenie príspevku EÚ 2020 v oblasti výskumu a vývoja

Hodnotenie potvrdilo pozitívny vplyv finančnej podpory poskytnutej z fondov EÚ na zvýšenie ekonomickej efektívnosti a konkurenčnej schopnosti podnikového sektora v oblasti výskumu, vývoja

Obrázok: freepik

„Jedna z najväčších chýb je hodnotiť politiku a jej programy podľa zámerov a nie podľa výsledkov.“

Milton Friedman

a inovácií (VVI). Prevažná časť podpory z európskych fondov smerovala do budovania veľkých výskumných centier, ktoré pomohli riešiť významné úlohy slovenských podnikov v oblasti VVI. Výsledky hodnotenia poukázali aj na potrebu zvýšenia absorpčnej kapacity regionálnych systémov VVI v programovom období 2014 – 2020.

Posúdenie vplyvov politiky súdržnosti na rozvoj Slovenska s využitím vhodného ekonometrického modelu

Hodnotenie potvrdilo výrazne pozitívny vplyv politiky súdržnosti na slovenskú ekonomiku v programovom období 2007 – 2013, ktorý sa naplno prejavil v zmiernení dopadov globálnej hospodárskej a finančnej krízy na slovenskú ekonomiku po roku 2009. Výsledky hodnotenia ukázali, že negatívny dopad krízy bez čerpania finančnej pomoci z EÚ by bol výrazne vyšší, čo by zasiahlo najmä značne oslabený trh práce.

Centrálny koordináčny orgán (CKO) realizoval množstvo ďalších hodnotení v oblastiach ako nezamestnanosť mladých, udržateľný rast, vyrovnávanie regionálnych rozdielov a iné. Všetky realizované hodnotenia možno nájsť na webových sídlach Partnerskej dohody SR pre programové obdobie 2014 – 2020 a Národného strategického referenčného rámca pre programové obdobie 2007 – 2013.

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu
Centrálny koordináčny orgán
Odbor monitorovania a hodnotenia

Štefánikova 15
811 05 Bratislava
hodnotenie.cko@vicepremier.gov.sk

<http://www.eufondy.sk>
<http://www.partnerskadohoda.gov.sk/hodnotenie-esif/>
<http://www.nsrr.sk/sk/hodnotenie>

„Hodnotenie sa vykonáva s cieľom zlepšiť kvalitu vytvárania a vykonávania programov a hodnotiť ich účinnosť, efektívnosť a vplyv.“

čl. 54(1), nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA

